

Besluit houdende regels over de onderzoeken die kunnen worden ingezet op Bonaire, Sint Eustatius en Saba ter vaststelling van het gebruik van alcohol of andere stoffen die de rijvaardigheid kunnen beïnvloeden (Besluit rijden onder invloed BES)

NOTA VAN TOELICHTING

ALGEMEEN DEEL

1. Inleiding

Dit besluit geeft uitwerking aan artikel 5a van de Wet aansprakelijkheid bestuurders, rijbevoegdheid en rijvaardigheid BES. Op grond van dat artikel kan een bestuurder van een motorrijtuig het bevel worden gegeven mee te werken aan een blaastest of speekseltest of een onderzoek van bloed of urine bij verdenking van deelname aan het verkeer in strijd met de bij eilandsverordening vastgestelde bepalingen omtrent het gebruik van alcohol of andere stoffen die de rijvaardigheid kunnen verminderen. Dit besluit voorziet in uitvoeringsregels voor een deel van de genoemde onderzoeken, te weten de blaastest en het onderzoek van bloed. Deze onderzoeken zijn van belang om te kunnen vaststellen of de bestuurder meer alcohol heeft gebruikt dan is toegestaan op grond van een eilandsverordening van Bonaire, Sint Eustatius of Saba (BES-eilanden).

Voor Bonaire is thans een verbod op het gebruik van alcohol in het verkeer opgenomen in artikel 28 van de Wegenverkeersverordening Bonaire. Volgens dat artikel ligt de grenswaarde waarboven het gebruik van alcohol verboden is, bij een ademalcoholgehalte dat hoger is dan 220 microgram alcohol per liter uitgeademde lucht of een bloedalcoholgehalte dat hoger is dan 0,5 promille. Op Sint Eustatius en Saba is vooralsnog geen eilandsverordening tot stand gekomen waarin een alcoholverbod in het verkeer is opgenomen, maar de bedoeling is wel dat een dergelijke verordening binnen afzienbare tijd wordt opgesteld.

De uitvoeringsregels die nodig zijn om te kunnen bepalen of een bestuurder onder invloed is van andere stoffen die de rijvaardigheid kunnen verminderen, zoals drugs, zullen op een later moment aan dit besluit worden toegevoegd. Die aanvulling is eerst aan de orde als de BES-eilanden voorzien in een verbod op dergelijke stoffen. Voorts moet artikel 5a, eerste lid, van de Wet aansprakelijkheid bestuurders, rijbevoegdheid en rijvaardigheid BES worden aangevuld met de bevoegdheid van de opsporingsambtenaar en de (hulp)officier van justitie om een bestuurder aan een onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties te kunnen onderwerpen en met de verplichting voor de bestuurder om aan dat onderzoek mee te werken. Het creëren van een wettelijke grondslag voor dat onderzoek is noodzakelijk omdat met behulp van de speekseltest maar het gebruik van een gedeelte van de andere rijgevaarlijke stoffen kan worden gemeten. De speekseltest kan bijvoorbeeld niet het gebruik van de drug 'GHB' detecteren en ook niet van geneesmiddelen, met uitzondering van enkele benzodiazepines. De bestuurder bij wie niet met behulp van de speekseltester het gebruik van drugs kan worden aangetoond, maar bij wie op basis van rijgedrag of uiterlijke kenmerken wel aanleiding bestaat om te veronderstellen dat hij onder invloed is van een rijgevaarlijke stof, moet kunnen worden verplicht een onderzoek van de psychomotorische functies en de oog- en spraakfuncties te ondergaan om de verdenking van het gebruik van die stof te verkrijgen. Dat geldt ook indien bij een verkeerscontrole geen speekseltesters meer voorradig zijn. De opsporingsambtenaar dient in die situaties niet afhankelijk te zijn van de vrijwillige medewerking van de bestuurder.

Bij de vormgeving van dit besluit heeft het Besluit alcohol, drugs en geneesmiddelen in het verkeer model gestaan. Het gaat om de onderdelen uit dat besluit die betrekking hebben op de blaastest en het onderzoek van bloed.

2. Grondwettelijke en mensenrechtelijke aspecten

De toepassing van de blaastest en het bloedonderzoek vormen een beperking van het recht op onaantastbaarheid van het lichaam, zoals dat is neergelegd in artikel 11 van de Grondwet en besloten ligt in artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). Daarnaast vormt het bloedonderzoek een beperking van het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer uit artikel 10 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM. Deze beperkingen vloeien voort uit artikel 5a van de Wet aansprakelijkheid bestuurders, rijbevoegdheid en rijvaardigheid BES en zijn reeds besproken bij de totstandkoming van dat wetsartikel. Omdat dit besluit slechts voorziet in een juiste toepassing van de genoemde onderzoeken, wordt er in deze nota van toelichting niet nader ingegaan op de grondwettelijke en mensenrechtelijke aspecten.

3. Financiële en administratieve consequenties

[PM passage over financiële en administratieve consequenties]

ARTIKELSGEWIJS DEEL

Artikelen 2 tot en met 5 (blaastest)

Deze artikelen bevatten de regels en waarborgen die in acht moeten worden genomen bij de uitvoering van een blaastest. De blaastest bestaat uit twee onderdelen, te weten een voorlopig ademonderzoek met een ademtester en – zo nodig – een nader ademonderzoek met een ademanalyseapparaat. De blaastest wordt verricht door een opsporingsambtenaar.

Artikel 3

Het voorlopig ademonderzoek geschiedt door betrokkene ademlucht te laten blazen in een daarvoor bestemde ademtester (eerste lid). Dit onderzoek dient ter vaststelling van mogelijk strafbaar alcoholgebruik en vervult de functie van voorselectiemiddel. Met behulp van dit onderzoek kan aannemelijk worden gemaakt of betrokkene onder invloed is van alcohol. Aanleiding voor het verrichten van het onderzoek kan zijn gelegen in de constatering dat betrokkene vreemd rijgedrag vertoont of naar alcohol ruikt.

Indien het resultaat van het voorlopig ademonderzoek indiceert dat het alcoholgehalte in de adem hoger is dan de bij eilandsverordening vastgestelde grenswaarde, dient de opsporingsambtenaar dit resultaat in het proces-verbaal op te nemen (derde lid). In dat proces-verbaal kan ook melding worden gedaan van andere aanwijzingen die duiden op strafbaar gebruik van alcohol. Die aanwijzingen kunnen dienen ter ondersteuning van het bewijs van overtreding van het alcoholverbod.

Het resultaat van het voorlopig ademonderzoek wordt direct met betrokkene gedeeld (vierde lid). Op die manier is betrokkene snel op de hoogte als er een vermoeden van alcoholgebruik is gerezen. Daarna zal een nader ademonderzoek (artikelen 4 en 5) of bloedonderzoek (artikelen 6 tot en met 12) worden uitgevoerd.

Artikel 4

Het nader ademonderzoek betreft een onderzoek met het ademanalyseapparaat. Dit onderzoek wordt verricht als het voorlopig ademonderzoek indiceert dat het alcoholgehalte in de adem van betrokkene hoger is dan de bij eilandsverordening vastgestelde grenswaarde. Anders dan het voorlopig ademonderzoek fungeert dit onderzoek niet als voorselectiemiddel, maar als wettig bewijsmiddel voor strafbaar gebruik van alcohol in het verkeer. Vandaar dat in dit artikel de term 'verdachte' wordt gehanteerd. Met het nader ademonderzoek kan de verdenking worden bevestigd of ontkracht die door het voorlopig ademonderzoek is ontstaan.

Het nader ademonderzoek geschiedt door de verdachte ademlucht in het ademanalyseapparaat te laten blazen. De verdachte moet binnen één onderzoek viermaal ononderbroken blazen, met dien verstande dat het blazen kan worden beëindigd zodra twee meetresultaten zijn verkregen (eerste lid). Het alcoholgehalte van de twee meetresultaten zal op een bij ministeriële regeling te bepalen wijze worden vastgesteld (derde lid). De uitslag van de ademanalyse wordt verkregen door het rekenkundig gemiddelde van beide meetresultaten te voorzien van een correctie voor eventuele fouten die inherent zijn aan de toegepaste methodiek en anders in het nadeel van de verdachte zouden kunnen werken.

Artikel 5

Een positief resultaat van het nader ademonderzoek wordt door de opsporingsambtenaar genoteerd in het proces-verbaal (eerste lid). In dat proces-verbaal kan de opsporingsambtenaar ook melding doen van andere aanwijzingen die duiden op strafbaar gebruik van alcohol. Die aanwijzingen kunnen dienen ter ondersteuning van het bewijs van overtreding van het alcoholverbod. Bij een positief resultaat kan aan de verdachte bovendien een rijverbod van ten hoogste vierentwintig uur worden opgelegd (artikel 5a, tweede lid, van de Wet aansprakelijkheid bestuurders, rijbevoegdheid en rijvaardigheid BES). Bij een negatieve uitslag is het, behoudens andere aanwijzingen die duiden op strafbaar alcoholgebruik, niet nodig om daarvan proces-verbaal op te maken, omdat de bestuurder in dat geval geen verdachte is en zijn weg kan vervolgen.

De opsporingsambtenaar is verplicht het resultaat van het nader ademonderzoek direct aan de verdachte mede te delen (tweede lid). Zo weet deze direct of het alcoholgehalte van zijn adem hoger is dan op grond van de eilandsverordening is toegestaan. Is er inderdaad sprake van strafbaar alcoholgebruik, dan is de opsporingsambtenaar tevens verplicht de verdachte te wijzen op het recht op tegenonderzoek. Als de verdachte gebruik wenst te maken van het recht op tegenonderzoek, dient hij dit direct aan de opsporingsambtenaar kenbaar te maken. De reden daarvoor is dat het tegenonderzoek geschiedt in de vorm van een bloedonderzoek (derde lid) en het bloed zo snel mogelijk van hem dient te worden afgenomen omdat, indien dat pas na verloop van tijd gebeurt, de hoeveelheid alcohol in zijn bloed is afgenomen of verdwenen. Directe bloedafname is bovendien van belang om ervoor te zorgen dat de hoeveelheid alcohol in zijn bloed gelijk is aan de hoeveelheid alcohol in de eerder – in het kader van de blaastest – onderzochte adem. Als de hoeveelheden door het tijdsverloop zouden verschillen, zou het bloedonderzoek ten onrechte een voor de verdachte gunstiger uitslag kunnen opleveren dan de blaastest. Dat het bloed direct van de verdachte dient te worden afgenomen, betekent overigens niet dat er geen tijd is om een arts of verpleegkundige op te roepen om het bloed af te nemen. Die tijd is er wel. Met directe bloedafname wordt bedoeld dat er geen uren of dagen overheen mogen gaan voordat bij de verdachte bloed wordt afgenomen. De bloedafname dient voorts binnen een redelijke termijn te gebeuren opdat de verdachte niet onnodig van zijn vrijheid wordt beroofd.

Artikelen 6 tot en met 12 (bloedonderzoek)

Deze artikelen voorzien in de regels en waarborgen die in acht moeten worden genomen bij de uitvoering van een bloedonderzoek. Zij hebben betrekking op de wijze van afname van het bloed, de laboratoria die het bloedonderzoek mogen verrichten, het bewaren van het bloed en de bewaringstermijnen. Het bloedonderzoek geldt, net als het nader ademonderzoek, als wettig bewijs voor overtreding van het bij eilandsverordening gestelde verbod om boven een bepaald alcoholpromillage aan het verkeer deel te nemen. Vandaar dat steeds de term 'verdachte' wordt gehanteerd.

Een bloedonderzoek volgt zodra de blaastest buiten toedoen van de bestuurder niet tot een geldig resultaat heeft geleid of indien aannemelijk is dat de uitvoering van de blaastest ten aanzien van de bestuurder om bijzondere geneeskundige redenen onwenselijk is. Een bloedonderzoek vindt ook plaats indien het nader ademonderzoek de verdenking heeft bevestigd dat meer alcohol is gebruikt dan toegestaan en de verdachte dat onderzoeksresultaat wenst te bestrijden met behulp van het recht op tegenonderzoek.

Artikel 6

Dit artikel regelt de wijze van bloedafname. Bepaald is dat een arts of verpleegkundige bij de verdachte bloed afneemt om te kunnen vaststellen of deze met een te hoog alcoholpromillage aan het verkeer heeft deelgenomen. Het eerste lid schrijft voor dat de arts of verpleegkundige de bloedafname primair met behulp van een venapunctie doet. Indien het vanuit medisch oogpunt niet verantwoord is om door middel van een venapunctie bloed af te nemen, bijvoorbeeld omdat de verdachte in het ziekenhuis is opgenomen, kan bloedafname ook via een infuus plaatsvinden.

Het eerste lid bepaalt verder dat voor het bloedonderzoek twee buisjes bloed worden afgenomen. Het ene buisje is bestemd voor het bloedonderzoek en het andere buisje voor een eventueel tegenonderzoek. De hoeveelheid bloed dat ieder buisje moet bevatten en dus bij de verdachte moet worden afgenomen, wordt bij ministeriële regeling vastgesteld. Ingevolge het tweede lid zal in die regeling eveneens worden voorgeschreven met welke hulpmiddelen het bloed dient te worden afgenomen.

Indien het vanuit medisch oogpunt niet verantwoord is om twee buisjes bloed van de verdachte af te nemen, kan worden volstaan met de afname van één buisje bloed. Het laboratorium waaraan de onderzoeker is verbonden die het bloedonderzoek verricht, zorgt er in dat geval voor – voor zover dat mogelijk is – dat er na het bloedonderzoek genoeg bloed overblijft voor een eventueel tegenonderzoek.

Voor de bloedafname ontvangt de arts of verpleegkundige een vergoeding van de organisatie waarbij de opsporingsambtenaar werkzaam is die voor de bloedafname zorgdraagt (derde lid). De hoogte van die vergoeding vormt onderdeel van de afspraken die door middel van een aanbestedingsprocedure zullen worden gemaakt over de beschikbaarheid en bereikbaarheid van artsen en verpleegkundigen voor het afnemen van bloed van verdachten en wordt bij ministeriële regeling vastgesteld.

De vergoeding wordt aan de verdachte doorberekend indien het een tegenonderzoek is dat plaatsvindt na een positief resultaat van een blaastest (artikel 5, derde lid). Dat is niet het geval indien het tegenonderzoek plaatsvindt na een eerder bloedonderzoek. Dit onderscheid vloeit voort uit het feit dat bij een tegenonderzoek na een blaastest afzonderlijk een arts of verpleegkundige moet worden ingeschakeld om bij de verdachte bloed af te nemen, terwijl bij de tweede vorm van tegenonderzoek het bloed al is afgenomen in het kader van het eerste bloedonderzoek. Als gevolg daarvan worden bij de eerste vorm van tegenonderzoek wel extra kosten gemaakt en bij de tweede vorm niet en is het ook logisch dat die kosten, nu het een onderzoek is dat op initiatief van de verdachte geschiedt, voor zijn rekening komen.

Artikel 7

Bij de bloedafname dient een opsporingsambtenaar aanwezig te zijn. Hij dient de gang van zaken vast te leggen in een proces-verbaal van bevindingen (onderdeel a). Voorts moet hij ervoor zorgen dat het bloed, voordat het wordt verstuurd naar het laboratorium waar het bloedonderzoek zal plaatsvinden, administratief wordt gekoppeld aan de persoon van wie het is afgenomen en aan het proces-verbaal waarin de bloedafname wordt beschreven. In dat proces-verbaal worden daarom de naam, het geslacht, de geboortedatum, de geboorteplaats, het geboorteland en het paspoort- of sedulanummer van de verdachte genoteerd, alsmede een sporenidentificatienummer (SIN) met bijbehorende barcode. Wanneer het SIN op het proces-verbaal ontbreekt, hoeft dat niet te betekenen dat het onderzoek gebrekkig is geweest, mits maar op enigerlei wijze aannemelijk kan worden gemaakt dat vergissing over de herkomst van het bloed is uitgesloten.

De opsporingsambtenaar zorgt ervoor dat de buisjes met bloed worden verpakt in een speciale verpakking, het zogeheten 'bloedblok', en dat zij worden gestuurd naar een laboratorium als bedoeld in artikel 8, tweede lid (onderdeel c). Op of in deze verpakking brengt hij hetzelfde SIN aan dat hij op het proces-verbaal heeft geplaatst. Die handeling verricht hij ook ten aanzien van de twee buisjes met bloed dat de arts of verpleegkundige heeft afgenomen. Op ieder buisje bloed brengt hij een SIN aan dat qua nummer opvolgend is aan het SIN op het proces-verbaal. Indien een verdachte voor een tweede keer op dezelfde dag betrokken raakt bij een alcoholonderzoek in

het verkeer en bij hem wederom bloed wordt afgenomen, kent de opsporingsambtenaar nieuwe SIN's toe aan het bijbehorende proces-verbaal, alsmede aan de buisjes van die nieuwe bloedafname en de verpakking daarvan.

De opsporingsambtenaar voegt een eventueel door de arts of verpleegkundige afgelegde schriftelijke verklaring over de door hem gedane waarnemingen ten aanzien van de verdachte, als bijlage bij het proces-verbaal (onderdeel b). Die waarnemingen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit de constatering dat de verdachte uiterlijke kenmerken vertoonde waarvan hem beroepshalve bekend is dat deze kenmerken voorkomen bij gebruik van alcohol of dat de verdachte een alcoholgeur bij zich droeg. Door het voegen van deze verklaring als bijlage bij het proces-verbaal van de opsporingsambtenaar wordt voorkomen dat de verklaring van de arts of verpleegkundige als 'de auditu'-verklaring van de opsporingsambtenaar in het proces-verbaal wordt opgenomen.

Artikel 8

In dit artikel wordt een omschrijving gegeven van de laboratoria die bloedonderzoeken mogen verrichten. Het artikel schrijft niet voor dat de laboratoria afzonderlijk dienen te worden aangewezen, maar maakt het mogelijk dat ieder laboratorium dat aan de vermelde kwaliteitseisen voldoet, een bloedonderzoek kan verrichten. In de praktijk zullen de meeste bloedonderzoeken naar verwachting worden uitgevoerd door het laboratorium van Fundashon Mariadal, een van de ziekenhuizen op Bonaire.

Een laboratorium komt in aanmerking voor het verrichten van een bloedonderzoek als het volgens de NEN-EN ISO/IEC 17025 is geaccrediteerd en deskundig is op het gebied van bio-analyse. Indien een laboratorium aan deze eisen voldoet, heeft het onderzoekers in dienst die voor het verrichten van bloedonderzoek de benodigde opleidingen hebben afgerond en het bloedonderzoek op een betrouwbare en zorgvuldige wijze kunnen doen. Vergelijkbare kwaliteitseisen gelden voor buitenlandse laboratoria. De accreditatie wordt, voor zover een laboratorium in Nederland is gevestigd, verleend door de Raad voor Accreditatie.

In dit verband verdient opmerking dat indien de Raad voor Accreditatie niet tijdig beslist op de aanvraag om accreditatie, niet van rechtswege aan het betreffende laboratorium een accreditatie wordt geacht te zijn verleend. De zogeheten *lex silencio positivo*, die in paragraaf 4.1.3.3 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is neergelegd, is niet van toepassing nu de Awb niet van toepassing is op besluiten aangaande de BES-eilanden van bestuursorganen met een zetel in het Europees deel van Nederland (artikel 3, eerste lid, van de Invoeringswet openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba). Een laboratorium mag dus alleen een bloedonderzoek uitvoeren als het daadwerkelijk is geaccrediteerd. Daarvoor is gekozen omdat accreditatie de garantie biedt dat een bloedonderzoek deugdelijk en zorgvuldig wordt uitgevoerd. De betrouwbaarheid van het resultaat van een dergelijk onderzoek moet groot zijn omdat dat een rol kan spelen in het bewijs dat een verdachte zich schuldig heeft gemaakt aan overtreding van het in een eilandsverordening neergelegde verbod op het rijden onder invloed.

In het derde lid is bepaald dat het een laboratorium niet langer is toegestaan een bloedonderzoek te verrichten als de in het tweede lid bedoelde accreditatie is ingetrokken of geschorst of na haar vervaldatum niet is verlengd. De reden daarvoor is dat buiten kijf moet staan dat het laboratorium in staat is om de onderzoeker het bloedonderzoek op een deugdelijke en zorgvuldige wijze te laten verrichten. De accreditatie is vier jaar geldig. Na die periode vindt een geheel nieuwe beoordeling plaats van het laboratorium die even omvangrijk is als de beoordeling die ten grondslag heeft gelegen aan de destijds verleende accreditatie. Als een laboratorium eenmaal is geaccrediteerd, wordt periodiek – doorgaans jaarlijks – gecontroleerd of het voldoet aan de noodzakelijke eisen en of nog steeds wordt gewerkt volgens de juiste procedures. Indien de Raad voor Accreditatie vaststelt dat dit niet langer het geval is, stelt hij het desbetreffende laboratorium in de gelegenheid de geconstateerde tekortkomingen te herstellen. Als het laboratorium hieraan niet binnen de gestelde termijn voldoet, kan de Raad voor Accreditatie het laboratorium schorsen. Wanneer het geschorste laboratorium niet binnen zes maanden voldoende maatregelen neemt, kan de Raad voor Accreditatie de accreditatie intrekken. Verder kan de Raad voor Accreditatie na

vier jaar weigeren de accreditatie opnieuw te verlenen omdat het laboratorium niet meer aan de eisen voldoet.

Artikel 9

Dit artikel legt het laboratorium waar het bloedonderzoek wordt verricht de verplichting op om na ontvangst van de buisjes met het afgenomen bloed een aantal gegevens in een bestand vast te leggen. In vrijwel alle gevallen zal dat het laboratorium van Fundashion Mariadal zijn (zie ook de toelichting op artikel 8). Het vastleggen van de gegevens is onder meer van belang om te voorkomen dat onduidelijkheid kan ontstaan over de verblijfplaats van het bloed en om te waarborgen dat het bloed en de daarbij behorende gegevens beschikbaar zijn op het moment dat zij nodig zijn voor een tegenonderzoek.

Artikel 10

Dit artikel bevat verplichtingen voor de onderzoeker die het bloedonderzoek verricht. Zo moet de onderzoeker binnen twee weken het bloedonderzoek uitvoeren (eerste lid) en van de resultaten van het onderzoek een met redenen omkleed schriftelijk verslag opmaken en ondertekenen (tweede lid). Onder 'ondertekenen' kan niet alleen een 'natte' handtekening, maar ook een elektronische handtekening worden begrepen. Een elektronische handtekening kan slechts worden gebruikt indien de authenticiteit en integriteit ervan voldoende is gewaarborgd.

Het vierde lid bepaalt welke onderdelen het schriftelijk verslag in ieder geval dient te bevatten. De verplichting om deze informatie op te nemen, dient onder meer voor eenduidigheid te zorgen in de door de onderzoekers op te maken verslagen. Het verslag moet in ieder geval de methode bevatten met behulp waarvan het onderzoek is verricht (onder c) en de uitslag van het onderzoek (onder d). Aan de methode van onderzoek zullen eisen worden gesteld die bij ministeriële regeling zullen worden bepaald.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt dat de opsporingsambtenaar die de opdracht heeft gegeven tot het bloedonderzoek, binnen een week na ontvangst van het verslag van het bloedonderzoek schriftelijk de uitslag van het onderzoek mededeelt aan de verdachte. Op die wijze komt de verdachte te weten of hij wel of niet het alcoholverbod uit de eilandsverordening heeft overtreden. Uiteraard staat met de schriftelijke mededeling van een negatieve uitslag van het bloedonderzoek voor de verdachte vast dat hij geen strafbaar feit heeft gepleegd en dat hij niet verder betrokken zal worden in een strafrechtelijke procedure. Het verzenden van een schriftelijke mededeling naar het adres dat de verdachte zelf heeft opgegeven, is voldoende.

Indien het verslag het vermoeden bevestigt dat het alcoholgehalte van het bloed hoger is dan op grond van de eilandsverordening is toegestaan, is de opsporingsambtenaar verplicht de verdachte te wijzen op het recht op tegenonderzoek, tenzij de bloedafname reeds heeft plaatsgevonden in het kader van een tegenonderzoek. In dat geval zou het wijzen op dat recht overbodig zijn nu de verdachte daarop geen tweede keer een beroep kan doen. Op grond van artikel 5, tweede lid, rust op de opsporingsambtenaar ook de verplichting de verdachte te attenderen op het recht op tegenonderzoek na een positief resultaat van de blaastest.

Artikel 12

Nadat het resultaat van het bloedonderzoek aan de verdachte is medegedeeld, heeft de verdachte het recht om binnen twee weken na de datum van dagtekening van de kennisgeving van het resultaat van het bloedonderzoek een tegenonderzoek te laten verrichten. Het is aan de verdachte zelf of hij van dat recht gebruik wenst te maken. Indien de verdachte een tegenonderzoek wenst, dient hij een bij ministeriële regeling vastgesteld bedrag te betalen aan het laboratorium dat het onderzoek voor hem zal uitvoeren (derde lid). Indien de verdachte die verplichting niet binnen twee weken nakomt, vervalt het recht op tegenonderzoek (vierde lid).

De verdachte bepaalt zelf of hij het resultaat van het tegenonderzoek inbrengt in zijn strafzaak. Indien het resultaat van het tegenonderzoek het vermoeden niet bevestigt dat hij meer alcohol heeft gebruikt dan op grond van de eilandsverordening is toegestaan, ontvangt hij het bedrag terug dat hij voor dat onderzoek heeft betaald (vijfde lid).

De onderzoeker die het tegenonderzoek verricht, moet dat onderzoek op gelijkwaardige wijze verrichten als de onderzoeker die het eerste onderzoek heeft uitgevoerd. Dat betekent onder meer dat de methode van onderzoek gelijkwaardig dient te zijn aan de methode met behulp waarvan het eerste onderzoek is verricht en dat hij verbonden moet zijn aan een geaccrediteerd laboratorium. Om de onderzoeker in staat te stellen het tegenonderzoek goed te verrichten, is in het eerste lid bepaald dat hij de beschikking krijgt over het onderzoeksmateriaal – dat wil zeggen het tweede buisje bloed dat is bewaard ten behoeve van het verrichten van tegenonderzoek – en de bijbehorende gegevens uit het eerste onderzoek.

Artikel 13

In dit artikel zijn de termijnen opgenomen die gelden voor het vernietigen en bewaren van het bloed dat overblijft na een bloedonderzoek. De noodzaak van het bewaren van het bloed wordt bepaald door het recht van de verdachte op een tegenonderzoek.

De bewaartermijn voor zowel het resterende bloed waarmee het bloedonderzoek is verricht als het bloed dat bestemd is voor tegenonderzoek, is zes maanden na dagtekening van het verslag van het bloedonderzoek indien het resultaat van het bloedonderzoek negatief is (eerste lid). Die termijn biedt de verdachte voldoende tijd om een tegenonderzoek te laten doen.

Voor het vernietigen van het afschrift van het verslag van het onderzoek en de daarbij behorende gegevens, zijn twee verschillende bewaartermijnen bepaald die afhankelijk zijn van het resultaat van het bloedonderzoek.

In het geval van een negatief resultaat van het bloedonderzoek of het tegenonderzoek vernietigt het laboratorium het verslag zes maanden na dagtekening (tweede lid). Bij een negatieve uitslag zal er immers geen strafzaak volgen waarin de onderzoeker het afschrift van het verslag nodig zou kunnen hebben ten behoeve van een verhoor ter terechtzitting. Met een negatieve uitslag van het bloedonderzoek wordt namelijk bedoeld dat bij het bloedonderzoek geen alcohol in het bloed van de verdachte is aangetroffen of dat in dat kader wel sporen van alcohol zijn gevonden, maar de concentratie niet de toegestane grenswaarde overstijgt.

Bij een positief resultaat geldt voor het vernietigen van het afschrift van het verslag en de daarbij behorende gegevens een langere termijn, te weten vijf jaar na dagtekening (derde lid). Die termijn is nodig voor het geval de rechter ter terechtzitting de onderzoeker wil horen die het onderzoek heeft verricht. Om in die situatie beslagen ten ijs te komen, dient de onderzoeker te beschikken over de achterliggende informatie van het verrichte bloedonderzoek. Gelet op de praktijkervaringen bij het Nederlands Forensisch Instituut, is een termijn van vijf jaar daarvoor toereikend.

De hierboven aangegeven vernietigingstermijnen verhouden zich met artikel 10, eerste lid, van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM. Artikel 8, eerste lid, EVRM bepaalt dat een ieder recht heeft op eerbiediging van – onder andere – zijn privéleven. De persoonlijke levenssfeer in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Grondwet, omvat wat in artikel 8, eerste lid, EVRM is omschreven als privéleven. Artikel 10, eerste lid, van de Grondwet bepaalt dat beperkingen op het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer bij of krachtens de wet moeten zijn geregeld.

Ingevolge artikel 8, tweede lid, EVRM is geen inmenging van enig openbaar gezag in de uitoefening van dit recht toegestaan, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is op grond van een aantal nader aangegeven gronden. Tot die gronden behoort onder meer het voorkomen van strafbare feiten.

Gezien het feit dat artikel 8, tweede lid, EVRM rechtstreeks van toepassing is, dienen de bepalingen over het bewaren en vernietigen van bloed, de afschriften van de verslagen van het onderzoek en de daarbij behorende gegevens, aan de vereisten van die bepaling te voldoen. Dit

betekent dat deze gegevens in ieder geval niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor het opsporen en vervolgen van strafbare feiten, en in overeenstemming is met de beginselen van proportionaliteit (de inmenging staat in verhouding tot het beoogde doel) en subsidiariteit (de verplichting om binnen redelijke grenzen een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen te vermijden dan wel zo beperkt mogelijk te houden). Door de gedifferentieerde termijnen wordt zoveel mogelijk recht gedaan aan deze beginselen. Door het differentiëren van de bewaartermijnen van het onderzoeksmateriaal en de daarbij behorende gegevens wordt ook voldaan aan de eisen die in de artikelen 10 en 11 van de Wet bescherming persoonsgegevens BES zijn neergelegd. Die persoonsgegevens zullen namelijk niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwerking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Voorts zullen zij moeten worden vernietigd op het moment waarop zij niet meer ter zake dienend en bovenmatig zijn.

Artikel 14

Dit artikel bevat een voorziening voor het geval een particulier laboratorium gedurende de periode waarbinnen het bloedonderzoeken verricht en de termijnen die in artikel 13 zijn gesteld, van plan is zijn werkzaamheden op dat terrein te beëindigen of beëindigt. In die situatie zorgt dat laboratorium ervoor dat het bloed, de afschriften van de verslagen van de bloedonderzoeken en de bij die verslagen behorende gegevens worden overgedragen aan het NFI, tenzij het laboratorium fuseert met een ander geaccrediteerd laboratorium. In het laatste geval worden het bloed, de afschriften van de verslagen van de bloedonderzoeken en de daarbij behorende gegevens in dat andere laboratorium bewaard.

De Minister van Justitie en Veiligheid,